

Вісті у фото

Hírek képekben

Русинський фестиваль у Пейчу
Pécsi ruszin fesztivál

Виставка плакатів у Пейчу
Fotókiállítás Pécsen

Світовий конгрес Русинув
Ruszin Világkongresszus

Світовий конгрес Русинув
Ruszin Világkongresszus

Міроприємтя бібліотеки Русинув
A ruszin könyvtár rendezvénye

Менишинові рибарські перемагання
Nemzetiségi horgászverseny

РУСИНСЬКИЙ RUSZIN VILÁG SVIT

рочник XIX. число 151., септембер-октовбер 2021
XIX. évfolyam 151. szám, szeptember-október 2021

Сперед 325 роками
слызила ікона Сятуй Богородиці у Маріяновчі
325 éve könnyezett a máriarócsi kegykép

Русинський отпуст у Абоді

26. 09. 2021

Мы пробудили ся у чудесный день. Вызначный день нашуй сполности наконец то прийшов. Днесь зобрали ся вірники из Абода и його околиць, а з нима и їх родина, котра далеко жыє од родных міст. Се є прекрасна можность стрітити ся и доведна сятковати, молити ся Богу нашому, Богородиці Діві Марії та и поблагодарити їх за вто, же нам удало ся пережити тяжкости позад пандемії, од котруй нас захранив Господь.

Наші предки на честь родного дня Дівы Марії побудовали церьков, котра хранить наших вірников, ибо про них было все важно молити ся до Божуй Матері за її милость и материнську любов ку нам. Мы радї видіти наших обывателюв, з яким старанєм они приладжувуть ся до сята, до стрічі наших братув и сестер, обы розділити общу радость и обговорити тяглости живота. Приладжованя были замінні всягды: дако порайв церьков, дако приберав каплицю и двур, кось помагав на цвынтарі, ибо на гробох обявили ся красні свіжі чічки. Містні жоны ладили праздничный обід, смачні шутемині, погачі и русинські лангоші. На рано прибыли торговці из шаторами и своїм товаром на радость дітвом.

Особое значеня днешнього праздника придає и вто, же **Русинське націоналне самосправованя Абода з помощов гранта змогло обновити кресты, Сполностну хыжу Сятуї Троиці, а также и каплицю.** З великов любовлєв мы чекали Єго Преосвященство епископа, обы посвятит сесі обновлені кресты уедно из каплицєв. Праздник почествовали: Віктор Крамаренко, предсідатель ВРС из жонов; Віра Гіріц, посланик Русинув у Парламенті Мадярщины; Янош Кожнянський, предсідатель ОРМ; Марія Соноцька, предсідатель Мішколцького РНС и области БАЗ; Решчанска Бергаланне, мер Абода и многі представителі націоналных самосправовань.

Русинське самосправованя Абода покликало вшитких сященику из їх фаміліями, котрі даколы служили у Абоді вадь у боршодському окрузі. Торжественным зробили наш праздник парох Андраш Кондаш из Шелеба, парох Ласлов Трешчула из Гомрогда и еделейнський парох Ласлов Марінчак, парох Лайош Ковач из Іроты, парох Дезє Балог из

Ракоцая, сященик Дєрдь Галас и само собов містный парох из Абода Дєрдь Орос Товт. Сященики зобрали ся у парохії доведна из Єго Преосвященством епископом Др. Атаназом Оросом, котрых вірники пуд крестом и дзвонь дзвонув попроварили до церьквы. Наш отець епископ зазначив, же теперішній отпуст є особым. Сятыї отець оживив у нашуй памняти літургію, котру вун откончив у Пряшови за бізантійським рітуалом, и ту мысль - котра про нас, ги про христіанув є опреділяючов - же крест має быти усе у нашум сердцю и жебы Божа любов нам являла ся каждый день.

Поедні части и пінія Сятуї Літургії тримали ся на мадярськом, церькувно-славянськом и русинськом языкох, ги наприклад «Херувімы», «Трижды Сятыє». Дякувучи канторови Арону Молнарови из Мучоня служба стала май-вызначнов и майпраздничнов.

У кунцєви парох Дєрдь Товт Орос поблагодарив покликаних, котрі своєв притомностєв оддали честь абодським Русинам, мадярському урядови за їх фінансовое пудпорованя, котру дустала наша маленька русинська сполность на ремонтні роботы, дякувучи котрым мы годні ся молити у обновленуй церьковли и на сьом місті потримати наші русинські культурні міроприятя. Окреме благодариме пароха Габора Янка из Казінцборцікы за його прекрасну роботу у оформленю корпусув на обновленых крестох.

Сесь день був знаменательным про нас, ибо наш епископ Др. Атаназ Орос вітав нас Божым Словом.

Церькувні торжества закончили ся процесієв и посяченєм сполностнуй хыжі и Каплиці. Притомні вірники вдохновено проспівали наш гімн. Дуже файно было стрітити ся з приятелями, русинськыма паломниками и комуніковати з нима. Братська стріча продовжала ся коло богатых їденєм столох. По обідови ушыткі могли покоштовати шутемині, лангоші и погачі, котрі спекли абодські жоны.

Великое щастя и незгладима памнять ся лишыла позад нашого русинського отпуста.

Міклош Орос-Товт
Товмачила: Евеліна Скіба

Сперед 325 роками

слызила ікона Сятуй Богородиці у Маріяповчі

Стаття Сіларда Керестеша, бывшего Гайдудоротського єпархіального єпископа
у Грекокатолицькун обзорови

Вірники на утренью не завічали, же рано того новембрового дня стане ся подія, котра змінить будучность нашуй церкви, вірництва и мадярських грекокатоликун. Слызила ікона Богоматери - плакали вірувучі, зачали ся свідчення и егзекуції, приходили паломники. Змів ся живот малого села у Саболчу: царила сяточность и празднованя, онь цісарський віднянський уряд занимав ся тым. То было чудо, Бог виявив миролюбіє и опіку.

На слідувучый рук ікону перенесли до Відня, а ту ся обстало лем чувство утраты сятині. Айбо 1915. рока слызила и копія ікони у Повчі. Ибо людські вадь політичні інтереси не годні перебороти Господа Бога, сердце Миротоцячуй Богородиці. Маріяповч став главнов сятинёв, де Бог дав знак, преподав чудо милосерднуй, ніжнуй и слызячуй любви не лем грекокатоликам Саболча, айбо вшиткым грекокатоликам Карпатського базена. Се чудо было таким великым, же Маріяповч став сятинёв духовнуй силы и непобідимов опоров віры.

Так став Маріяповч сятинёв и гордостёв нашого грекокатолицького народа, де вжєк поверх три столітя стрічавуть ся люде: Русины, Мадяры, Румыны, Словакы; католики и другі вірники. Фарадшагы паломництва, духовность молитв скапчує люди. У Маріяповчі пропадуть свада. Маріяповч чудесный знак Бога, де люде нашого края годні ся стрічати у мирови и любви. Апогеём віковуй дідузничны была Сята Літургія 1990. рока пуд веденём папы Сятого Йоана Павла II., на котру ся зучастили стовкы тысячув вірувучых рузных націоналностей и конфесій из нашуй державы и загатаря.

Да буде слызяча ікона Сятуй Богородиці у Маріяповчі и у будучности опіков вшиткых и залогом возродження нашуй церкви.

Товмачив: Віктор Гіріц

XVI. Світовий конгрес Русинув

Раз на два роки, ги знаєме, одбывать ся май-высокий форум світового Русинства. Сёго рока Русины ся зобрали доведна в польськом курортном варошыкови Криниця 10-11-го септембра.

Айбо многі гості изза гатарув допутовали на день скорі, ибо 9. септембра у областном центрі Горлиці было празднованя 30-ых роковин од обновленя „Стоваришыня Руска Бурса“, и первого десятилітя фунгованя радіова „ЛемФМ“. У центрі Горлиць представителі світового русинства были свідками грандіозного галаконцерта, де ся презентовали містні русинські артисты и єдиный у нас професіональний Пуддуклянський ансамбл русинськый співанкы и танцюв из Пряшова, а по до-мавучум умілецькым діянню перейшли до резиденції майбулшого русинського общества у Польщі. Тот вечур на будовлі „Стоваришыня Руска Бурса“ торжественно отворили памятную таблу на честь недавно спочилого Богдана Гамбаля (1965-2020), у многум дякувучы котрому фунгує днесь и „ЛемФМ“ и общество у цілови. Од днесь общество, на благо котрого вун так много зробив, буде носити його имня.

На другый день зрана 77 делегатув из 9 держав світа у авлі майвечшого и майстаршого імпозантного готела Криниці, де вни вечшынов и жили, зачали свою роботу. На зачатку за традиційв были уділені премії Василя Турока-Гетеша, їх дустали Ярослав Трохановський з Польщі и Георгій Фірцак з Румынії. По первый раз на форумі были передані умільські премії имени Ивана Манайла Pro Arte Ruthenorum. Їх за послідні два роки дустали Володимир Микита, патріарх русинського умілства з Пудкарпатя, и бачванський малярь Владо Няради.

За тым зачало ся планованое зунованя, колы руководителі з каждой державы говорили за зробленое, а то, вечшынов, як ся співало, танцёвало, гостило и т. д. Сей рук наші політики мали серіозну причину фурт лем поносовати ся (пандемія од марца 2020 рока!), же не доспівало ся, не до-танцёвало ся, не догостило ся, ги плановало ся переже. Треба повісти, же майвысокий світовий форум, котрого представителська функція была на хосен перві роки фунгованя, колы требало будити народ по спаню пуд час комуністичных режимув, голосити за ся и добывати ся признаня у властных державах, зачав стагновати и послідні 10-15 рокув и майсмилі и мудрі делегати не єден раз говорили, же треба гледати иншакі формы работы. Результатив-

нійше сотрудити з європськыма и світовыма організаціями, наприклад, пудпорововати тоті здорові и результативні ініціативы молодых и агільных Русинув в каждой из держав, ги, наприклад, діяня радіова „ЛемФМ“ у Польщі, організація кампанії перед списованєм обывательства 2021. рока (надієме ся на і результативный характер!), редакції русинськый новинкы „НН інфоРусин“ и е-бовта у Словакіи и т. д., успіх котрых застачили поєдні мудрі и агільні Русины, айбо котрі не все мали и мавуть можность впливати на роботу Світового Конгреса. Не позеравучы на наші досягненя за послідні десятилітя, серіозных проблем ищи доста у світовум русинськым двиганню. Як застачити май ефек-

тивну роботу Світовуй Рады, Світового Конгреса и його секцій? Также яло спомнянути, и не у послідном шорі, парадоксалну и неприяту сітуацію в Сербії, де ся захранила майстара наша структурована сполность, наш Пемонт, ипен дякувучы котрому у многум и одбыв ся русинський ренесанс на зачатку 90-ых рокув минулого столітя. Як ся стало, же майвечший орган самосправованя Русинув у Сербії не все пудпорує ипен русинський ідентитет? Як то, же Національний совет Русинув у Сербії и Руска матка фунгують паралельно

ку собі? Як ся стало, же майбулшу сполность нашого народа, Русинув Пудкарпатя, у Світовуй Раді и на Конгресі представлять лем єдна організація, котру ку тому не пудпоровують инші русинські організації? Ясно, же оба дві державы не суть пуд прямов юрисдикційв зєєдиненуй політично Европы. Ясно, же вопросы, годно быти, не уровня Світового Конгреса, рішеня котрых на самый перед зависить од Русинув, бывавучых у Сербії и Україні! Айбо Світова Рада и раз на два роки засідавучый Конгрес має двигати и сякі даколы, годно быти, „непуддвигавучі ся“ проблемы, и майглавноє, гледати пути їх рішеня.

Надію на оптимістичну будучность подаровала работа світового русинського форуму другого дня. Будеме раз віровати, же зміны, котрі ся стали у Криниці, будуть на хосен нашуй сполности у цілови и про каждого конкретного Русина у каждой из держав, членув світового двиганя.

Также, зміны. Члены Молодежного форуму, котрый паралельно з Конгресом одбыв ся уже 10 раз, вубрали нового лідера, Олена Стефановська з Польщі перебрала функцію од Петра Яринчика зо Словакіи, и автоматично ся стала членом Світовуй Рады.

Найвекшым несподіванём ся стало, так выпозірує, же Андрій Копча, котрый представляв у Світовуй Раді Польщу за довгі 30 рокув, передав свої функції Андрієви Трохановському, сынови знамого и вельчестованого лемковського писателя и редактора Петра Трохановського. На знак великих заслуг перед світовым русинством Андрій Копча дустав титул честного члена Світовуй Рады, также теперь масме не лем честного ї председателя Павла Роберта Магочія...

Зміны ся стали и у чеськуй делегації, де Яна Чопіка замістив Владислав Гаффнер.

Также у Світовуй Раді слідувачі два роки будуть представляти світових Русинув Степан Лявинец (Мадяры), Джім Кепчар-Камінський (ЗША и Канада), Микола Бобинець (Украина), Мартін Караш (Словакы), Георгій Фірцак (Волохы), Дюра Папуга (Сербы), Мійо Шайтош (Горваты), Андрій Трохановський (Полякы), Владислав Гаффнер (Чехы), Олена Стефановска (Полякы).

Не было оструй сітуації, як то фурт ся ставало на послідніх Конгресох, при выбераню нового председателя. Кандідовав лем єден днешній ведучый Степан Лявинец, а вун и зустан уже на четвёртый дваручный термин, за нёго дали голоса 63 из 71 делегатув. И стало ся то ипен 11. септембра, колы наш краян праздновав 55 родный день! Также ведно з нашов сполностёв прикапчуеме ся до вінчовань делегатув Конгреса и вшыткых здоровлячых юбіланта. На многая и благая літ!

На предложєня нового председателя были перый раз заведені нові функції. За пресового секре-

таря выбрали честованого новинаря Петра Медвідя, а другого агільного словацького Русина Петра Штефаняка за адміністратора вебсайта, де будуть по русинськы и по англійськы представлені дале ушыткі рішєня Світовуй Рады и Світового Конгреса, што з ентузіазмом и пудпоров было стріченой делегатами и гостями Конгреса.

У резолюції уже традиційно суть обернення до урядя Украины з вымогов признати русинську національність, отворити русинську катедру при універзитеті в Ужгороді. Окреме Конгрес апеловав до урядув Чехії и Словакії, жебы они пришли на помуч Русинам, доведна з котрыма перед 100 роками вытворили Чехословацьку републику, и обернули ся теперь до украинського урядя з тым вопросом.

Была голошена и вымога до церькувних урядув перестати и дале асіміловати церькувний язык Русинув, а в русинських поселєнєх хосновати на Службі Божуй русинський язык и потовмачєні сым языком богослужєбні книги.

Нечекано майострым вопросом про делегатув стало выбераня слідувачого міста потриманя Конгреса. По дебатох и голосованю сакым містом став Новый Сад в Сербії, котрый ипен 2023 рока буде носитєлєм титула главного културного вароша Европы.

—Ль

Присутство

Полсько-мадярський день націоналностюв у Еделейні

Велёчестовані и преосячені панове епископы!

Честовані панії и панове!

Велёчестованый пане держсекретарь!

Націоналні председателі, депутаты и посланикы!

Честовані празднувачі!

Я, Янош Мигаль Соноцький, пудпредседатель організації Вседержавного общества Русинув/Рутенув Мадярщины. Стою ту перед вами на поручєня Віры Гіріц, національного посланика у Парламенті Мадярщины, и Віктора Крамарєнка, председателя Вседержавного Русинського Само-

справованя, и дякуву за честовное покликаня. Як и доповідавучі передо мнов, я представляву капчаня русинськуй націоналнуй сполности, котра жыє у Мадярщині, из містныма церковныма общинами. Сым я хочу честовати главного покровителя 52-го Меженародного євхаристичного конгреса Исуса Христа, котрый жыє меже нами, котрый є нашим Господом и Спаситєлєм. Я чиню сєє из бізувности, же буду служыти нашуй сполности ги грекокатолицький сьщєник.

Подля списованя обывательства 2011. рока у Мадяршині Русинами заголосило ся 3882 особ. У

національних виборох 2019. рока зучастило ся из них 2852 особ.

Пуд час выборув было сформовано 42 самосправованя. Из них 19 в области Боршод-Абов-Земплин, 5 в области Саболч-Сатмар-Берег, по єдному у Пейчу, Дунауйвароші, Дёндеші, Егері, Дебрецені, Вацови и у Будапешті 12.

Я лично знаву председателюв и представителюв самосправовань, а также грекокатолицьких сященикув, котрі служать у сых поселенёх, зато познаву йсе сотрудицтво як у самосправованёх, так и парохіёх через личні контакты.

Фундаментом сотрудицтва є сполна віра, роля сполности у грекокатолицькуй церьковли, котру наші представителі тримлють на своїх теріторіёх. Організовувучи церькувно історичні выставки, научні и популярні лекції, обновлявучи хресты, створювучи памнятникы, характерні про нашу церьков и русинську общину в цілови. Роблячы довгорочні памнятні річі. Представителі нашуй сполности также суть членами великуй куькости представителських органув епархії. Зато представителі наших самосправовань фурт участвувуть у формованю жывота общины. У Боршодськум районі ушыткі 19 органув містного самосправованя тісно сотрудять из сящениками и представителями парохій. Ведно они організовувуть свої сята одповідно до містных сохташув нашуй церьковли. Позад особное зучащєня я годен из гордостёв повісти, же мы не лем участники великих парадных сят, айбо и каждоденні вірні свідкы и служытелі про нашу сполность. Сесе также характерно про инші самосправованя и парохії и позад гатарами Боршодського района. Будапешт має велику серенчу у духовнум жыво́ті Русинув, котрі жыють у столиці, у особі отца Михаила Тіводора, котрый перестяговав ся из Пудкарпатя, а служыть їм на церькувно-славянськум языкови літургію у грекокатолицькуй церьковли на площі Руж каждого тыждня. Наші міроприятя дуже популярні меже членами нашуй сполности. Родні дни Великого князя, Ференца Ракоція II. мы регуларно празнуєме у Шарошпотокови. У грекокатолицькуй церьковли мученикув сятых апостолув Петра и Павла зачинаєме сяткованя Сятов Літургіёв. Сесю церьков сёго дня наповнявуть участники торжеств, а также мы можеме

поклоняты ся мощам блаженого Теодора Ромжы, епископа Мукачовськуй грекокатолицькуй епархії.

Мужський хор Сятого Єфрема є участником наших сят, котрый ся старать хранити нашу музичну дідузину.

Сёго рока в Дунауйвароші одбыв ся наш русинський Національний день. Русинський отпуст притягує многих люди до Шайовпалфолы, де у тогышнуй деревлянуй церьковли 1717. рока было такое чудо, же образ Божуй Матері зачав ся кровлёв слызити. Перед оригінальным образом мы сяткуєме ведно з нашыма епископами, гостями изза гатарув и высокопоставленыма урядниками. Наші органы містного самосправованя організовувуть паломництва зо своїма сящениками до Маріаповча, Шайопалфолы, Матраверебейли-Сенткуті, наших національных сятинь и міста паломництва за гатарами отцюзныны. Тоті люде, котрі жыють на сых теріторіёх, регуларно хоснувуть ся благодатныма возможностями, котрі понукать наша церьков.

Зучащєнявучи ся у духовных вправох, приймавучи таинства, особо таинство покаяня, и євхаристію. Наша сполность – русинська и грекокатолицька. Мы єднаких національного ідентітета и релігійнуй конфесії. Обадві у нас утворювуть ідеалну єдність, котру мы пережываєме окреме и ведно. Коло нашуй націоналнуй русинськуй заставы и герба мож часто увидіти єден из майцітованых шорикув Великого князя нашого народа: «Gens fidelissima et carissima». – Майпреданный народ муй у сердцю! Мы гордо стоїме пуд сёв заставов и, змуцнені у вірі, свідчим ведно из Великим Князём: Бог не лишыть правдывое діло.

Желаву ушыткым членам нашуй сполности доброго здоровья а резултативнуй работы на благо нашего народа!

Дуже дякуву за ваш велёчестовный позур и желаву вам прекрасного вечора!

*Отець Янош Мигаль Соноцькый
Еделейнь-Часта, 25. септембра 2021.
Товмачила: Ірина Сюч-Ворінка*

Честовані Читателі!

Май повну інформацію за жыво́т Русинув Мадярщины годні сьте дустати на нашуй интернет-стороні: <http://ruszin.com>

Русинський бібліотечний табір – Русинська література у бібліотеках столиці

Бібліотека Русинув Мадярщини імени професора Іштвана Удварія од 1. до 7. юлія с. р. тримала табір з пудпорованєм Фонда Габора Бетлена (NTAB-KP-1-2021/1-000349).

На тыжднёвуй програмі зучастили ся табораші з Тімара, Ейрда, Будапешта. Дуже красно дякуєме Єві Зайец, котра зобрала 7 діти з Тімара а также містному РНС за матеріалну пудпору пудованя в столицю.

По обіді першого дня навщивили сьме бібліотеку Академії наук Мадярщини, де ведучий повідав нам за історію и ознакомили сьме ся з архівом Антонія Годинки, котрый содержить много музеалных цінностей.

У пятницю, 2-го числа мали сьме позерати архіви Вседержавнуй бібліотеки імени Сейченія, айбо изза пандемії была потримана лем презентація коло входа. Айбо звеселили сьме ся прогулком по замкови и выставков у Воєньско-історичнум музеї.

3-го, у суботу з гордостів указовала єм дітям нашу колекцію з 3000 екземплярів у нашу обновлену русинську бібліотеку, де суть новий читальний зал, нові столажі, много русинських документів и музеалных рідкостей, котрі чекають читателів у Зуглові.

По презентації з великов радостів пудовали сьме на шtrand „Палатінус“. Была хвіля и вшиткі загорівші, фарадловані од габув басена и горок, голодныма вернули сьме ся дому. У кунцєви дня ищи пуйшли сьме назад на Маргітин остров, де по шейталованю слухали сьме и любовали ся музикальным фонтаном.

На 4. день у неділю встали сьме мало пудзнійше и ладили сьме ся на Службу Божу. Говорили сьме за то, што значить быти Русиним, и што значить грекокатолицька віра у животі нашу націоналности. За йсе, за віру, за Службу говорив ищи булш детално о. Михаил Тіводор у грекокатолицьку храмови Богородиці-покровителниці на площі Руж, де помогали му у літургії паніматка Анастасія и їх донька Александра. Діти з інтересом и позуром зучастили ся у Службі, поєдні и причастили ся. По літургії о. Михаил повідав нам за

іконостас. Указав нам образы Ігнаца Рошковича: сятых и ангелів-хранителів храма. Одходили сьме з благословенєм о. Михаила.

У понеділк, на 5. день табора ознакомили нас и з роботів резиденції Самосправованя на улиці Дєрмот. Діти стрітив предсідатель ВРС Віктор Крамаренко, а ведуча уряда Габрієла Гіріц погостила нас напоями. По візитації добру хвілю на радость діти зясь вухосновали сьме на шtrandованя.

У второк у Парламентови Мадярщини у Парламентську бібліотеку попозерали сьме русинські книги и закони, и бавили сьме інформаційну бавку за познатых Русинув и русиністів: Антонія Годинку, Александра Бонкала, Андрія Бровдія и Іштвана Удварія.

На 7-ый день, у середу, у керетох послідній бібліотечнуй програмі навщивили сьме Выставочный зал Русинську музейну колекцію імени дохтора Атаназа Федінця, де табораші попозерали презентацію русинського національного умілства пуд веденєм діректорки музея Шары Перне-Клармар.

У організації табора, у проведеню програм, рішеню вшитких проблемох и моментох цілого тыждня великов помочов была про нас бібліотекар Анастасія Тіводор.

Великов радостів была про нас вістка од єдного родителя, котру передала нам Єва Зайец: „Дякуєме, же наша дітина могла быти у таборови! Вжек цілу годину лем про табір говорить.“ Мы также вдячні дітям за сердечной зучащеня на наших програмах, родителям, же довірили нам діти на цілий тыждень, за велику помуч робутникам ВРС, а также Фондови Габора Бетлена за матеріалное пудпорованя.

*Ілдіка Поланскіне Надаш,
ведуча бібліотеки Русинув Мадярщини
Товмачив: Віктор Гіріц*

Александр Духнович: Милен и Любица

Идильская повѣсть, от древних русинов времен

Часть V.

Удивившеся старый Радан, в изобилии сердца воскликнул: о Господи! koliko челоуѣколюбія нахожу я тут, истина, праведность и благочестіе тут пребывает, тут нахожу я простую в природѣ невинность, тут не токмо слышу, но и вижу глас божественнаго Евангелія, что в пышных градах не найти; — братя! я тронен вашею незинностью, я вам служить буду, я от вас не удалюся. — Упокойся любезныш друже, отвѣщал Богдан, у нас все общее есть, ты сострадательность над несчастным великою называешь благодатию; у нас то повинностию называется, и свирѣпій звѣрь, кто не помилует несчастнаго; бо прошто дает Господь землѣ моей плод? прошто защищает Вседержитель худобу мою? ачей прото, чтоб сам уживал божее благословеніе? нѣтъ брате, мы всѣ одного отца дѣти, мы братя, мы повинни ратоватися заимно! Между тѣм Милен уготовив брашно, и худую ужиною покрѣпилися, и пріял их сладкій сон в объятія. — Милен в снѣ видѣл Любицу ужасно плачущую, и о несчастіи нарѣкающую, и так разжалился, что пот обліял все тѣло его.

Зѣло рано гласили уже трубы, фуяры и свѣрѣли пастухов по лазурном воздухѣ; Милен взяв свою гласную фуяру, и выпустив стадо, бѣжал к берегу вруčiti его Братолюбу; спѣшно переплыв, стал в любезной рощицѣ, глядаючи любезную, кричал, кликал, и не обозывается; где ты любезна? долго удержишь заимну радость нашу, и непокойно лѣтъ

к студнику, где многораз в объятіях любезной спочивал, ждал уныло, и еще так долгое время не было ему.

Радан в объятіях Богдана вышел привитати святую природу, и возбужден чувствами веселился первым лучам денницы, которыи он в градѣ не видѣл перед тѣм. О прекрасна природа воскликнул, як ты прекрасна в твоей невинной святыни, поздравляю вас зеленыи холмы и долины, вас шумящій поточки, и вас невинно щебетающіи птичка, ваше пѣніе перевышает звуки всякаго музикальнаго рода; — о я чувствую тайное вліяніе природы, она разпростирает окресть мене воздух невинности, и роскошнаго пріятства, безвѣстный огонь возгаряется в сердцѣ моем, он разпростирается по всему моему составу. Сладостное состояніе! все мене плѣняет, все мнѣ приносит удовольствіе, все приводит в удивленіе, все представляет мыслям моим свободу, и блаженство; оковы обременявшіи мене исчезли, сердце упоенно сладостию; из очей ліются чувствительныи слезы радости! — Всѣ существа наслаждаются здѣсь спокойствіем, и щастіем! невинныи селяне! вы вкушаете спокойно пріятности свободы, ночь приосѣняет вас благотворными тѣнями своими для сохраненія от челоуѣческой жестокости; а в градах? — о скоро увидит челоуѣкъ день, и в мѣстѣ с оним узрит мучителя своего; — о тут люде живут, а в градах безчувствительніи звѣріе! благотворный сон царствует в хижинѣ токмо земледѣльца и пастуха, ни пронзительный глас злодѣйства, ни ужасныя чудовища ненависти, вѣроломства, или мщенія, ни суетныи происки жадности, и самолюбія, окламства и скупости никогда тут не прерывают онаго, с ним неотмѣнно обитают невинность, и спокойствіе. Когда тут сладкая тишина покоится, тогда в пышных градах злодѣйство владычествующее изошряет стрѣлы свои, приготовляет пагубный яд, и назначает себѣ жертвы, словом в градах тѣсный есть челоуѣку свѣтъ; челоуѣкъ челоуѣку змій, враг и волкъ; а тут распростертая каждому земля, тут друзья, тут братія; — о я презираю вас пустыи грады, я тут успокоюся; брате, я с тобой жити и умерати желаю, бо душа твоя пріемлет чувствованія смѣшанныя без живости, и без нѣжности! — Так говорил Радан, радость и веселіе объяснили честныи его взоры, обнял благочестиваго Богдана, и малым шагом ишли оба в общій уже домичок. —

Но что чинит бѣдный Милен? — Он вшел в рощицу, Любицу не нашол там; разсмотрѣв, и о страх, имена их стерты из кожи бука, где их Милен вѣзал; о Господи! скричал, не даякое ли несчастіе случилось тут? о лишь бы Любицѣ не сталося дашто! но чому ей нѣт здѣ? Милен разсуждал, не мог похопити ужасный случай; между тѣм слышал шум в корчѣ, радостно скочив, о тут есть она; — но мѣсто любезной предстал ему смѣющийся Лукан, вопрошал его: что ты искаешь тут Милен? Любицу ждаешь? О брате! я сожалѣю ти, всеу ждаешь ю, — она уже не твоя, она тебе болше не любит, сама склонилася мнѣ, сама подала мнѣ ручку, понравилось ей ся мое стадо, она богата желает быти; она вчера тут была, власного рукою стерла из бука имена, отреклася тебе говоря: так да исчезнет первый мой неразсудный огонь, так да сотрется наша дурная любовь, як стирается кожа сія из очареннаго бучка; ненавижу мой первый состав, теперь стираю его память из моего сердца; — тогда впала в мой обятія, рекла: я твоя с тѣлом и душою, не желаю болше видѣти иностраннаго Милена; я сожалѣю ти брате, но что дѣлати? она свободна собою, она уже моя. — Милен як громом пораженный впал на землю, умлѣвал, безчувствен сражался собою, и умеряющему подобный воздвиг очи: О ты вѣроломнице! где твой сладкіи слова, где обѣщанія, где присяга? — Я божуся небом, я тебе люблю хотяи и невѣрну, божуся, клянуся небом и землею, что никогда болше не посмотрю ни на одну дѣвицу, лишь тебе тоскуя, тебе любити буду, хоть взор твой болше не узрю. Сія не говорив но плакав, вергся на землю, и тяжкій вздох выразив, безмолвен смотрил на так прелестное мѣсто.

Лукан свидѣтель был его тяжести, поднял его с словами: брате, сожалѣю ти искренно, — но прошу не уболшай твой жаль сѣми мѣстами, иди с миром, я тя перевезу на другую сторону, — там найдешь щастіе твое, там найдешь вѣрнѣйшую дѣвицу; забудь, прокляни мѣсто сіе, и никогда не вернися на вѣроломства мѣсто, где токмо печалишь сердце твое. — Так поял его за руку, посадил в лодочку, и перевез на другую сторону рѣки, и посмѣялся, оставив его безчувственна. —

Милен заморочен, як из тяжкаго сна пробудившійся, не понял, что ему случилось; — сердце му било страшно, и вздохи силою двигалися с трясущихся грудей; но по малом времени престали слезы, упокоилися перси, простерся на земли; ах невѣрна! сказал, сломила вѣру, о як краткое было мое щастіе! як печальна была недавно еще, коль мати ю Лукану обѣщала. — О волѣл я умерти прежде, нежели ю первый раз видѣл под широкою липою, коли первый раз упала она в мой обятія; о

несчастный день, коль я ю видѣл, и еще несчастлившій, который мене до ей рощицѣ привел; о невѣрна! ты вѣрнѣйшее сердце с стадом перемѣнити годна; — но упокоюся, — что даремно плакати буду невѣрную; я потуплю тя, я презрю твое имѣніе, презрю тебе, и лукаваго твоего Лукана; — буди, о буди щастлива, забуди мене, естли можешь; моя радость будет, естли твой грѣх не премѣнно в слѣдах твоих будет. — Так полный жалостію прибудился, и болше слова о невѣрной не выразил. —

Не увеселило болше печальнаго Милена веселое друзей пѣніе, он с нову по прежних блудил унылых берегах, самотный в темном омраченіи скитался, и хотяи потупил недостойную любве окламницу, едакоже невѣрной вѣроломницы прелестный образ выразити не мог из тяжких мыслей своих; часто вышел на высокіи береги, и оттуду непрестанно смотрил на несчастную сторону, где его покой погребенный есть; но всегда еще болше опечален, бо всегда лишь Луканово стадо видѣл по зеленых широких лугах; ах несчастное стадо! говорил, ты отъяло, ты ухитило мою жизнь, ты вина моей несносной печали! Так скитался три дни, не вкусил хлѣба, ни воды пил, и уже отчаянному подобный сам не видѣл, что дѣлает. —

(Дале буде)

Септембер

04. Пейчське РНС у керетох Фестівала захраненя традицій національных меншын організовав Фестивал захраненя русинських традицій. По привітственум слові председателя ПРНС Йожефа Чегілія притомні мали можность попозерати выставку плакатув, вушываня и гуцульське національне шатя из колекції Мигалья Беце. Міропрія скончило ся дегустацієв традиційного русинського їденя и шутеминюв.

09. Столичное, Йожефварошське и Терейзварошське РНС у грекокатолицькуй церквови на площі Руж тримали Сяту Літургію на честь сята Малуї Богородиці. Міропрія продовжыло ся музичным концертом Ave Maria и скончило ся фуршетом.

17. Гастрономічну выставку національных меншын и Сято вина організували у Будаєні у Зернохранилищови и у кертї. Притомных привітствовав мер Будаєні Іштван Будаї, пак — выставку отворив Мікловш Шолтейс, держсекретарь Офіса премьер-міністра. ВРС на міропрія представляв Віктор Крамаренко, председатель ВРС. Великий успіх мала дегустація меда и паленки, котрі вуробили и представили Янош, Марія и Мигаль Соноцькі и їденя и шутемині групи русинських газдынь ОРУМ и ОРК: Олгы Сілцер-Ликович, Ірини Сюч-Ворінка, Анастасії Тиводор, Ренаты Ечеді-Пап и Ілдіко Поланскіне-Надаш.

22. Бібліотека Русинув Мадярщини имени Іштвана Удварія у Бібліотеці иностранных языков організувало міропрія на честь 165-літнього родного дня Ласлова Чопея на тему „Русинські літературні стремліня у Мадярщині и за гатарами у минулости и днесь и Стремліня создания словарюв“. Міропрія зачало ся привітственым словом дірєктора БЗЛ Марії Анны Папп. Пак по вступнум слові Ілдіко Поланскіне-Надаш акція продовжыла ся выступлениями и діскусієв за круглым столом.

Октовбер

2. Егерське РНС тримало Вечур русинськуй културы у залі чарды Кулач. Многочислену публику привітствовав Бейла Тромбіташ, председатель Егерського РНС, пак послушали складений из перлув русинського фолклора музичный концерт Александра Дулишковица. Вечур скончив ся приятельськыма бесідами и вечерєв. На міропрія были притомні Віра Гіріц, посланик Русинув у Парламенті Мадярщини и Віктор Крамаренко, председатель ВРС.

5-7. Общество Вседержавных Меншыновых Самосправовань держало виїздное засіданя у Дюлі, де ВРС представляв Віктор Крамаренко, председатель ВРС.

13. Пейчське РНС організувало у Пейчськуй меншыновуй канцеларії фотовыставку Русины вочми Рутенув, Мати-сын. Притомні любовали ся роботами матери и сына – Гайналкы Гайдун и Ференца Дендеші.

Выставку отворив Др. Ловранд Барто, член фотоклуба Мечек, выступили мажореты вароша Пейч, Ласлов Сейкей, владітель медалії Казінці и Ференц Дендеші, гітаріста.

15. При організації Вседержавного ромського спортцетера на водозборі Мацонка держали „Nagy No-No“ – Меншинові рыбарські перемаганя. Команду Русинув: Віктора Крамаренка, Атілу Дябронкы и Іштвана Голлова одзначили премієв Fair play.

16. У Шайовпалфолі на честь навернення ікони Богородиці держали отпуст. Много рокув організувуть пішое паломництво до Шайовпалфолы из Мішколц-Герембеля, паломники ишли подовж лійнії Марія, у Мішколці и у придорожных церквох ставали помолити ся. Паломники через Сірмабешенєв и Шайоввамош добрали ся до Шайовпалфолы.

16. Общество хранителюв мадярськуй королювськуй короны організувало сяточный вечур на честь 30-уй роковины основаня у авлі Мерії Будавар. Притомных привітствовав и інформовав за діяльність общества Імре Вот, председатель, пак презентовали вушытой на пудпорованя Русинув покрывало, котрое парадить постамент реліквії Сятуї Десниці Золотого Поїзда. Председатель общества подяковав за пудпорованя Русинськыма національнымы самосправованьями.

На міропрія были притомні Віра Гіріц, посланик Русинув у Парламенті Мадярщини и Віктор Крамаренко, председатель ВРС.

20. Пейчське РНС у Домі Културы Патачі держало традиційное міропрія Молоді Русинські Віртуозы, де выступили Емілі Лебеда, Дора Горват и Бенямін Полгар на фортепіано, Ференц Дендеші на гітарі.

22. Бібліотека Русинув Мадярщини имени Іштвана Удварія у Бібліотеці иностранных языков організувала міропрія на тему Педагогія и транспорт Пудкарпатя – русинські одношеня. Міропрія зачало ся привітственым словом дірєктора БЗЛ Марії Анны Папп. Пак по вступнум словови Ілдіко Поланскіне-Надаш акція продовжыла ся выступлениями и приятельськыма бесідами.

29. Пуд організації ОРУМ, РНС области БАЗ и Мішколца была торжественно посвячена Русинська пивниця у Мішколц-Герембелі. Памнятное місто обновило ся на пудпорованя Офіса премьер-міністра NEMZ-BER-20-0404 és NBER-KP-1-2021/1-000222. Сято зачало ся русинськым гімном и привітственым бесідов председателя РНС области БАЗ и Мішколца Марії Соноцькуй, пак парох Пейтер Галамбварі посятив Русинську пивницю. Міропрія скончило ся куртым музичным концертом и фуршетом. На міропрія были притомні Віра Гіріц, посланик Русинув у Парламенті Мадярщини и Віктор Крамаренко, председатель ВРС.

Beszámoló – Abodi Ruszin Búcsú 2021. szeptember 26.

Szép napra virradtunk. Az egyház-község kiemelt napja végre elérkezett. Nagy várakozással tekintettünk az ünnepre, hiszen Abod és környékéről ruszin zárándokok, illetve távolba szakadt családtagok érkeztek. Ilyenkor tudunk találkozni, együtt ünnepelni, imádkozni a Jóistenhez, Szűzanyánkhoz és hálát adni mindazért, hogy a történelem viszontagságai, a járványok közepette is megőrzött bennünket a Gondviselő.

Őseink Szűz Mária születésének tiszteletére, az ő oltalmára és a falu híveinek védelmére emelték a templomot, mert mindig is fontosnak tartották Égi Édesanyánkhöz végzett fohászaikat, az Ő közbenjárását, anyai szeretetét. Öröm volt látni a sok munkában megfáradt szülőt, hogy milyen igyekezettel készülnek az ünnepre, gyermekeik és unokáik és vendégeink fogadására, örömeik megosztására és nehézségeik elbeszélésére. A találkozás minden fáradságot feledtetett. A készülődés meglátzott a temetőben is, hiszen szeretteik sírjára is szép virágok kerültek. Ruszin testvéreink jócskán kivették részüket a búcsúi előkészületekből. Voltak, akik a templom, a keresztek és környékének takarításában, voltak, akik a Kápolna és udvarának rendbetételében serénykedtek. A helyi asszonyok a búcsúi ebéd elkészítése mellett finom süteményeket, pogácsát és ruszin lángosokat sütöttek. Reggel a búcsúi sátorosok is megérkeztek portékáikkal a gyerekek örömeire.

Ez a búcsúi ünnep azért is különleges nekünk abodiaknak, hiszen **az Abodi Ruszin Nemzetiségi Önkormányzat pályázata segítségével megújultak keresztszékünk és megújult a Szentháromság Községi Házunk, Kápolnánk.** Nagy szeretettel vártuk Nagyméltóságú püspök atyánkat, hogy megáldja ezen felújított keresztszék és kápolnát. Megtisztelezte ünnepünket Kramarenkó Viktor, az Országos Ruszin Önkormányzat elnöke és kedves felesége, Giricz Vera, az országgyűlési ruszin szószólónk, Kozsnyánszki János, a Magyarországi Ruszinok / Rutének Országos Szövetségének elnöke, Szónoczki Mária, a BAZ Megyei Területi Ruszin Önkormányzat és a Miskolc MJV Ruszin Nemzetiségi Önkormányzat elnöke, Rescsánszki Bertalánné, Abod község polgármestere és számos önkormányzat elnökei, képviselői.

Az Abodi Ruszin Önkormányzat meghívta a valaha Abodon és a Borsodi Esperesi Kerületben

szolgáló papokat és papnékat kedves családjukkal együtt. Ünnepegyessé tették búcsúnkat Kondás András selyebi parókus, Trescsula László homrogi parókus, Marincsák László edelényi parókus, Kovács Lajos irotai parókus, Balogh Győző rakacai parókus, Halász György kollégiumi lelkész és természetesen Orosz Tóth György helybeli abodi parókus. A papság a parókián gyülekezett Főtisztelendő dr. Orosz Atanáz püspök atyával, majd a helyiek keresztszékkel és harangszóval kísérték fel a templomba Főpásztorunkat és az atyákat. Püspök atya homíliájában kiemelte, hogy ez a búcsúi ünnep különösképpen jeles nap. Fel-elevenítette számunkra a Szentatya Eperjesen végzett bizánci rítusú liturgiájának gondolatait, hogy igenis meghatározó számunkra, hogy keresztyénként a kereszt a szívünkben legyen és a krisztusi szeretet megjelenjen mindennapjainkban.

A Szent Liturgiában bizonyos papi részek és énekek magyar, ószláv és ruszin nyelven is elhangzottak, mint például a „Kerubének”, a „Háromszoros-szent”. Molnár Áron műcsenyi kántor vezetése a szertartást még ünnepélyesebbé, méltóságteljesebbé tette.

A végén Orosz Tóth György parókus köszönetet mondott a meghívottaknak, hogy jelenlétükkel megtisztelték bennünket, abodi ruszinokat, a magyar államnak, az általuk nyújtott anyagi segítségért, melyet ruszin kis közösségünk kapott a felújításokhoz, hogy egy megszépült helyen tudjunk együtt imádkozni, illetve ezen a helyen ruszin önkormányzatunk tarthassa megbeszéléseit, számos kulturális, ünnepi eseményeit, programjait. Továbbá nagyon hálásak vagyunk a keresztek felújítására adott támogatásért is. Külön is megköszönte Janka Gábor kazincbarcikai parókusnak a csodálatos munkáját a corpus-ok megfestésében a megújult kereszteken. Megemlítette, hogy különösképpen jeles volt ez a nap számunkra, hogy eljött körünkbe Dr. Orosz Atanáz püspök atya, aki Isten igéjével táplált minket.

A templomi ünnepség körmenettel, majd a keresztek, a Községi ház és Kápolna megáldásával zárult. Felemelő volt együtt újra elénekelné himnuszainkat. Jó volt a régen nem látott barátokkal, barátnőkkel és ruszin zárándokokkal találkozni és beszélgetni. Ez az örömteli együttlét folytatódott a terített asztalnál, mindenki otthonában jóízű beszélgetésekkel egybekötve. Az ebéd mellett mindenki megköszönhatta az abodi asszonyok által készített finom süteményeket, ruszin lángosokat, pogácsákat is.

Mindannyiunknak nagy öröm és emlékezetes ünnep volt idén a templombúcsúnk.

Orosz-Tóth Miklós

325 éve könnyezett a máriapócsi kegykép

*Keresztes Szilárd nyugalmazott hajdúdorogi megyés püspök
a Görögkatolikus Szemlében megjelent cikke*

A kis fatemplomban az utrenyére összegyűlt hívek nem sejtették, hogy azon a novemberi reggelen történik valami, ami meghatározza templomunk, egyházközségünk jövőjét, és ezzel együtt a magyar görögkatolikusok sorsát. Könnyezett a Mária-ikon, sírtak a hívek, megindult a tanúskodás és a kivizsgálás, jöttek a zarándokok. A kis szabolcsi falu élete megváltozott, a csodálat és lelkesedés egyre szélesebb körben terjedt, még a bécsi udvar is ezzel foglalkozott. Csoda történt, Isten megmutatta szeretetét és gondoskodását.

Egy év múlva a bécsi udvarba került a kép, és úgy látszott, hogy a csodatevő ikon elvesztésének fájdalmán kívül nem maradt más az eseményből. Nem így lett, 1915-ben ismét könnyezett a Pócson lévő másolat. Isten tervét, a könnyező Szűzanya kitüntető szeretetét nem lehet emberi érdekekkel vagy politikai szempontokkal keresztezni. Nyilvánvaló lett, hogy Máriapócs kiválasztott hely, ahol nemcsak a szabolcsi homok görögkatolikus híveinek, hanem a Kárpát-medence minden lakójának jelet adott az Isten, a szánakozó, gyengéd, könnyező szeretetnek csodáját. Ez a csoda

elég erős és tartós volt ahhoz, hogy Máriapócs még a legnehezebb időkben is a lelki meg erősödés kegyhelye és a keresztény hit leküzdhetetlen bástyája legyen.

Máriapócs így lett görögkatolikus népünknek kegyhelye és büszkesége, ahol harmadik évszázada találkoznak az emberek: magyarok, ruszinok, románok, szlovákok; katolikusok és más egyházakhoz tartozók. A zarándokok fáradtsága, az imádságos környezet vonzása itt testvérré tesz mindenkit. Máriapócs az a hely, ahol mindig elsimulnak az emberek között levő ellentétek. Máriapócs Isten csodás jele, hogy a térségünkben élő emberek tudnak békében és szeretetben találkozni egymással. Ez az évszázados örökség talán akkor érte el csúcspontját, amikor

1990-ben Szent II. János Pál pápa végezte a Szent Liturgiát a hazánkból és a határokon túlról érkezett sokféle nemzetiségű és vallású százazrekkel együtt.

A máriapócsi könnyező Szűzanya legyen a jövőben is minnyájunk oltalma és egyházunk újjászületésének bátorító ígérete!

XIV. Ruszin Világkongresszus

A hagyomány szerint két évente kerül megrendezésre a világ ruszinjainak legmagasabb fóruma. Ebben az évben a ruszinok szeptember 10-én és 11-én gyűltek össze a lengyelországi Krinica üdülővárosban.

Sok külföldi vendég azonban már egy nappal korábban érkezett, ugyanis a Gorlica kulturális megyei központban megünnepelték a „Ruszká Bursza Egyesület” újjáalakulásának 30. évfordulóját és a „LemFM” ruszin rádió egyévtizedes fennállását. A világ ruszinjainak képviselői nagyszabású gálakoncertet láthattak, amelyben felléptek a helyi ruszin előadóművészek mellett az egyetlen hivatásos Dukla ruszin tánc- és énekegyüttes Eperjesről, majd az élménydús előadás után meglátogatták a legnagyobb ruszin egyesület székhelyét. Azon az estén a „Ruszká Bursza Egyesület” épületén felavatták a nemrég elhunyt Gambaly Bogdán (1965-2020) emléktábláját, akinek köszönhetően ma is aktív a „LemFM” és a ruszin közösség. Ettől a naptól az egyesület, amelyért olyan sokat tett, a nevét fogja viseli.

A második nap reggelétől 9 ország 77 küldötte kezdte meg munkáját a legnagyobb és a legimpozánsabb krincai szálloda halljában, amely szálloda a többségnek szállása is volt. A tanácskozás a hagyomány szerint a Turok-Getes Vaszil nemzetközi díj átadásával kezdődött, a díjat Trohanovszkij Jaroszláv Lengyelországból és Firczak Georgij Romániából vehették át. A kongresszuson most adták át először a „Pro Arte Ruthenorum” - Manajló Iván díjat, melynek díjazottjai voltak a ruszin festészet patriarchája, a kárpátaljai Mikita Volodimir és Nyárádi Vlado bácskai festő.

Ezután következtek a beszámolók, amelyek során a különböző országok vezetői beszámoltak a tevékenységükről, legfőképpen hogyan ünnepeltek, milyen rendezvények voltak és stb. Idén a politikusaink legfőképpen panaszuknak adtak hangot, mert a pandémia miatt 2020. márciusától elmaradtak a tervezett rendezvények, táncok, ünnepek. Meg kell említeni, hogy a ruszinok legmagasabb világfóruma, melynek képviseleti funkciója rendkívül hasznos volt működésének első éveiben, amikor fel kellett ébreszteni a népet a kommunizmus alatti tetszhalottságából, amikor meg kellett küzdeni a ruszin nemzet elismeréséért az anyaországokban, az utóbbi 10-15 évben stagnál, és a legbátrabb és legbölcsebb képviselők nemegyszer hangoztatták, hogy másfajta tevékenységi formákat kellene keresni. Hatásosabban kellene együttműködni Európa és az egész világ ruszin szervezeteivel - például támogatni az agilis ruszin

fiatalok értékes és sikeres kezdeményezéseit, mint például a lengyelországi „LemFM” rádiót, a 2021. év népszámlálási kampányát (reménykedünk az eredményességében!), az „NNinfoRuszin” szerkesztőségét és a szlovákiai ruszin webshop-ot, stb., amelyek sikerét az elhivatott és tevékeny ruszinok biztosították, de akiknek nem volt, és ma sincs lehetőségük részt venni a Világkongresszus munkájában. Ugyanis az utóbbi évtizedek eredményein túl is maradt még komoly feladat a ruszin mozgalom számára. Talán így lehetne még hatásosabb a Világtanács, a Világkongresszus és intézményeiknek munkája? Legvégül, de nem utolsósorban meg kell említeni a szerbiai ellentmondásos és kellemetlen helyzetet a mi kis piemonti királyságunkban, az egyik legrégebben megszervezett közösségünkben, amely fontos szerepet játszott a ruszin reneszánsz elindításában a 90-es évek elején. Hogyan történhetett, hogy a legmagasabb szerbiai ruszin szervezet nem mindig támogatja a ruszin identitást? Hogy Szerbiában a Ruszinok Nemzeti tanácsa és a „Руска матка” ruszin szervezet között nincs együttműködés? Hogy nemzetünk legnagyobb közösségét, a kárpátaljai ruszinokat csak egy szervezet képviseli, amelyet a többi szervezet nem támogat? Tény, hogy egyik állam sem követi az Európai Unió nemzetiségi politikáját. Lehet, hogy ezek a problémák nem tartoznak a Világkongresszushoz, a megoldás főleg Ukrajna és Szerbia ruszinjain múlik! De a Világtanácsnak és a két évente üléselő Világkongresszusnak mégis foglalkoznia kellene ilyen „stagnáló” problémákkal is, és megoldásukra törekedni.

Az optimista jövő reményével ajándékozott meg azonban a másnapi ruszin fórum. Bízunk abban, hogy a Krinicában végbement változások hasznosak lesznek nemzetünknek, minden ország egyes ruszinjának és egészében a ruszin mozgalomnak is.

Apropó változások. A Kongresszussal párhuzamosan, immár 10 éve működő Ifjúsági Fórum tagjai új elnököt választottak a lengyelországi Sztefanovszka Olena személyében, aki Jarincsik Petro helyét vette át, és ezzel automatikusan a Világtanács tagja is lett.

A legmeglepőbb fordulat volt, hogy Kopcsa Andrij, aki Lengyelországot képviselte a Világtanácsban hosszú 30 éven át, átadta megbízatását Trochanovszkij Andrijnak, a neves és megbecsült lemko író, Trochanovszkij Petro fiának. A világ ruszinjainak érdekében végzett tevékenységének elismeréseként Kopcsa Andrij a Világtanács tiszteletbeli tagja lett, így a Magocsi Robert tiszteletbeli elnök mellett lett még egy tiszteletbeli tagunk.

Változások történtek még a Cseh küldöttségben, amelyben Csopik Jánt váltotta Haffner Vladiszlav.

A Világtanácsban a két elkövetkező évben továbbra is képviselik majd a világ ruszinjait Ljavinecz István (Magyarország), Jim Kepcsar-Kaminszkij (USA és Kanada), Bobinec Mikola (Ukrajna), Karas Martin (Szlovákia), Firczak Georgij (Románia), Papuga Djura (Szerbia), Sajtos Mijo (Horvátország), Trochanovszkij Andrij (Lengyelország), Haffner Vladiszlav, Sztefanovszka Olena (Lengyelország).

Az elnökválasztásnál nem volt olyan kiélezett helyzet, mint korábban. Ljavinecz István volt az egyetlen jelölt, aki immár negyedik kétéves ciklusát töltheti: 63 szavazatot kapott a 71-ből. És ez éppen szeptember 11-én történt, amikor 55. születésnapját ünnepelte! Közösségünk csatlakozik a küldöttek és az ünneplők születésnapi jókívánságaihoz. Éljen soká, sok boldog éven át!

Az elnök javaslatára új tisztségek lettek létrehozva. A sajtótitkár Medvigy Petro újságíró lett, a másik elhivatott szlovákiai ruszin, Stefanek Petro lett a honlap szerkesztője, ahol ruszinul és angolul jelennek majd meg a Világtanács és Világkongresszus összes

dokumentumai, amit a képviselők és a vendégek nagy lelkesedéssel és egyhangúlag támogattak.

A záródokumentumban már hagyományosan szerepelt a felhívás az ukrán kormányhoz, hogy ismerje el a ruszin nemzetet, nyissa meg a ruszin tanszéket az Ungvári Egyetemen. Külön felhívást intézett a Kongresszus Csehországhoz és Szlovákiához, hogy

segítség a ruszinokat, akikkel együtt hozták létre a Csehszlovák Köztársaságot 100 évvel ezelőtt, az ukrán kormányhoz benyújtott felhívás fogadtatásában.

Kihirdetésre került továbbá az a követelés az egyházi hivatalokkal szemben, hogy hagyjanak fel a ruszin templomi nyelv asszimilációjával, és a ruszin településeken engedélyezzék a ruszin nyelvű miséket és imakönyveket.

Meglepő módon a legnagyobb vitát a Kongresszus következő helyszíne keltette. A megbeszélések és a szavazás végeredménye szerint 2023-ban a szerbiai Újvidéken lesz a következő Világkongresszus, amely város abban az évben Európa Kulturális Fővárosa is lesz egyben.

-ly

JELÉN/LÉT

Edelényi Lengyel-Ruszin Nemzetiségi Nap

*Nagyméltóságú és Főtisztelendő Püspök Urak!
Főtisztelendő Urak, Tisztelendő Asszonyok!
Mélyen Tisztelt Államtitkár Úr!
Nemzetiségi Elnökök, Képviselők és Szószólók!
Tisztelt Ünneplők!*

Szónoczkai János Mihály a Magyarországi Ruszinok/Rutének Országos Szövetségének elnökhelyettese vagyok. Giricz Vera, a Magyar Parlament Ruszin Nemzetiség szószóló asszonya és Kramarenkó Viktor, az Országos Ruszin Önkormányzat elnöke megbízásából állok itt, önök előtt, nevükben is megköszönve a megtisztelő meghívást. Az előttem szólókhoz hasonlóan teszem azt, hogy bemutatom a

hazánkban élő, ruszin nemzeti közösséghez tartozók kapcsolatát a helyi egyházközségekkel.

Tisztelegve ezzel az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus fővédnöke, a köztünk élő Jézus Krisztus előtt, aki, Urunk és Üdvözítőnk. Teszem azzal a bizonyossággal, hogy görögkatolikus papként szolgálom ezt a közösséget.

A 2011. évi népszámlálási adatok szerint hazánkban 3882 fő vallotta magát a ruszin közösséghez tartozónak. A 2019. évi nemzetiségi választási eljárásban 2852 fő vett részt.

A választások során 42 önkormányzat alakult. Ebből 19 Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, 5 Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében,

1-1 Pécssett, Dunaújvárosban, Gyöngyösön, Egerben, Debrecenben, Vácott és Budapesten 12.

Személyesen ismerve az önkormányzatok elnökeit, képviselőit, valamint az adott településeken szolgáló görögkatolikus paptestvéreket, így személyes kapcsolatok által ismerem úgy az önkormányzatok, mint az egyházközségek együttműködését. Az együttműködés alapja a közös hit, a görögkatolikus egyházközségben betöltött közösségi szerepvállalás, melyet képviselőink végeznek saját településeiken. Egyházi és történelmi jellegű kiállítások, tudományos és ismeretterjesztő előadások rendezésével, keresztek felújításával, egyházunk és ruszin közösségeinkre jellemző emlékhelyek létrehozásával. Maradandó, tárgyi emlékek elkészítésével.

Nemzetiségi képviselőink nagy számban az egyházközségek képviselő testületeinek is tagjai. Így önkormányzataink képviselői folyamatosan jelen vannak a közösség életének formálásában. Borsod megyében mind a 19 önkormányzat elválaszthatatlanul együttműködik az egyházközség papjaival, híveivel. Közösén szervezik az egyházunk helyi hagyományai szerint az ünnepeiket.

Személyes érintettség révén büszkén mondhatom, hogy nem csak a nagy, sátoros ünnepek résztvevői, hanem a mindennapokban is hűséges tanúság- és szolgálattevők a közösségben. Ez jellemző más, Borsod megyén kívüli önkormányzatokra-egyházközségekre is.

Budapest pedig abban a kiemelt helyzetben van, hogy Tivadar Mihály atya személyében, aki Kárpátaljáról érkezett, görögkatolikus paptestvérként végzi a fővárosban élő ruszinok lelki gondozását és heti rendszerességgel a Rózsák terei görögkatolikus templomban egyházi szláv nyelvű liturgiával szolgálja őket.

Rendezvényeink a közösségeink által nagyon kedveltek, látogatottak.

A Nagyságos Fejedelem, II. Rákóczi Ferenc születésének évfordulóját rendszeresen megünnepeljük Sárospatakon. A Szent Péter és Szent Pál apostolfejedelem vértanúkról elnevezett görögkatolikus templomban Szent Liturgiával kezdjük az ünneplést. Ezt a templomot aznap megtöltik az

emlékező ünneplők, és Boldog Romzsa Tódor, a munkácsi püspök vértanú ereklyéje előtt is tiszteletünket tehetjük.

A Szent Efrém Férfikar ünnepeink résztvevője és zenei örökségünk gondozója.

A Ruszin Nemzeti Ünnepünket ebben az évben Dunaújvárosban tartottuk. A Ruszin Búcsú pedig sok embert vonz Sajópálfalára, ahol az egykori fatemplomban, 1717-ben vérrel könnyezett az Istenszülnőnek egyik képe. Az eredeti kegykép előtt püspökeinkkel, külföldről érkező vendégeinkkel és magas állami tisztségviselőkkel együtt ünneplünk.

Önkormányzataink saját szervezésben zarándoklatot tartanak papjaik vezetésével Máriapócsra, Sajópálfalára, Mátraverebély-Szentkútra, nemzeti kegyhelyeinkre és az országhatáron kívül lévő zarándokhelyekre.

Az adott településeken élők rendszeresen élnek az egyházunk által felkínált kegyelmi lehetőségekkel.

Lelkigyakorlatokon való részvétellel, szentségek vételével, kifejezetten a bűnbánat-tartás szentségével és az Eucharisziával.

Közösségünk ruszin és görögkatolikus. Egy és ugyanaz identitás és hitvallás. Bennünk a kettő egy tökéletes egységet képez, amit egyénileg és közösségileg élünk meg.

Ruszin címeres zászlónk mellett látható, olvasható a Nagyságos Fejedelem egyik sokat idézett, népünkre vonatkozó jelzője: „Gens fidelissima et carissima.” - Szívemnek leghűségesebb nemzete!

Büszkeséggel állunk meg e zászló alatt, és hitvallásunkban megerősödve valljuk a Nagyságos Fejedelemmel: Isten az igaz ügyet el nem hagyja.

Kívánok minden nemzettársamnak jó egészséget és népünk javát szolgáló eredményes munkát!

Köszönöm magyra becsült figyelmüket és további szép estét kívánok!

*Szónoczkai János Mihály atya
Edelény-Császtá, 2021. szeptember 25.*

Tisztelt Olvasók!

Bővebb információt a magyarországi ruszinok életéről WEB oldalunkon találhatnak:

<http://ruszin.com>

Ruszin könyvtári tábor – Ruszin irodalom a fővárosi könyvtárakban

Az Udvari István Magyarországi Ruszinok Könyvtára 2021. július 1-7.-ig tartotta táborát a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. támogatásával. (NTAB-KP-1-2021/1-000349)

Az egész hetes programon tímári, érdi, budapesti gyerekek vettek részt. Óriási szerepet vállalt Zajecz Éva a tímári gyerekek toborzásában, emellett a Tímári RNÖ anyagilag is támogatta a tőlük érkező 7 gyermek utazását. Külön köszönet ezért.

Az első nap délutánján máris várt minket a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára, ahol egy tartalmas prezentáció során ismerkedtünk meg a könyvtár történetével a könyvtár vezetője által, bemutatták nekünk a könyvtár Hodinka-gyűjteményét, ami számos muzeális kincset is tartalmazott.

Pénteken, 2-án az Országos Széchenyi Könyvtár dokumentumait néztük volna meg, de sajnos a pandémia csak a bejárat előtti kiselőadást tette lehetővé. De kárpótolt bennünket a Várban tett séta és a Hadtörténeti Múzeum kiállítása.

Harmadikán, szombaton a ruszin könyvtár háromezres gyűjteményét büszkén mutattam be a gyerekeknek a most felújított könyvtárunkban, ami már megújult olvasóteremmel, új polcokkal, számos ruszin dokumentummal és muzeális ritkaságokkal várja olvasóit Zuglóban.

A bemutató után örömmel vettük az irányt a Palatinus Strandra. Az idő is kedvezett nekünk, mindenki lesülve, a hullámban és a csúszdázásban kifáradva, éhesen tért haza. A nap végén még visszatértünk a Margitszigetre, ahol egy esti séta után még meghallgattuk a Zenélő szökökutát, s gyönyörködtünk látványában.

Vasárnap, a 4. napon kicsit később ébredve, nyugodtan készülődtünk a misére. Előtte beszélgettünk, hogy mit jelent ma ruszinnak lenni, és mit jelent a görögkatolikus vallás a nemzetiségünk életében. Erről részletesen, a vallásról, a mise részéről, lelkiségről Tivadar Mihály atya beszélt a gyerekeknek az Isten-szülő oltalma Rózsák terei görögkatolikus templomban, ahol Tivadar Anasztázia és lánya, Alexandra végzett liturgikus szolgálatot. A gyerekek érdeklődéssel és figyelemmel vettek részt a ruszin szentmisén,

többen áldoztak. A mise végén az ikonosztárról tartott előadást Mihály atya. Roskovics Ignácot és alkotásait mutatta be nekünk, a templom szentjeit, őrzőangyalait. Mihály atya áldásával távoztunk.

Hétfőn, az 5. nap bepillantottunk a Hivatal munkájába is a Gyarmat utcában. A gyerekeket Kramarenko Viktor, ORÖ elnök köszöntötte és Giricz Gabriella, hivatalvezető várta egy kis frissítővel. A látogatás után kihasználva a jó időt, a gyerekek örömeire újra a strandon folytattuk a napot.

Kedden a Parlamentben az Országgyűlés Könyvtárában lévő ruszin könyvekkel, nemzetiségi törvényekkel való ismerkedés után egy könyvtári információkereső játék zárta ruszin nagyjainkról, tudósainkról: Hodinkáról, Bonkálóról, Bródy Andrásról és Udvari Istvánról.

Szerdán, a 7.-napon az ORÖ épületében a könyvtári programokat a Fedinecz Atanáz Magyar-

országi Ruszinok Közérdekű Muzeális Gyűjteménye és Kiállítóhelyén tett látogatás zárta, ahol a gyerekek egy a ruszinok népművészetét bemutatón vettek részt a múzeum-vezető, Pernye-Klamár Sára vezetésével.

A tábor szervezésében, a programok lebonyolításában, a gyerekek táboroztatásának minden gondjában, minden pillanatában egész héten hatalmas segítséget nyújtott Tivadar Anasztázia

könyvtárosunk állandó támogatása, segítségével.

Számunkra óriási örömet jelentett, hogy Zajecz Éva ezt az örömteli mondatot közvetítette az egyik szülőltől: „Köszönjük, hogy részt vehetett gyermekünk a táborban! Már egy órája csak a tábori élményeiről mesél.” Mi is köszönjük minden táborozónak a lelkes részvételt programjaikon, köszönjük a szülőknek, hogy ránk bízták egy egész hétre gyermeküket, és a széleskörű támogatást az ORÖ minden dolgozójának, s nem utolsósorban a Bethlen Gábor Közalapítványnak az anyagi támogatásért.

*Polánszkiné Nádas Ildikó,
könyvtárvezető*

Duchnovics Alexander: Milen és Ljubica

Idillikus elbeszélés a Ruszinok ősi idejéből

V. rész

Elcsodálkozott az öreg Radan, szíve csordultában felkiáltott: ó Uram! mennyi embereséget látok itt, igazság, igazságosság és tisztesség lakik itt, az egyszerű ártatlanságra leltem itt, nemcsak hallom, hanem látom is az isteni Evangéliumot, mit a gazdag városokban nem lelni; - testvérek! meghatott ártatlanságokat, szolgálni szeretnék nektek életem végéig. – Nyugodj meg kedves barátom, válaszolt Bogdán, nálunk mindenünk közös, te a szerencsétlen megsegítését nagy jótettnek mondod; mi ezt kötelességnek tudjuk, és szívtelen vadállat, ki nem kegyelmez a bajba jutottnak; mert miért adja az Úr földem terményeit? miért óvja a Mindenható jószágomat? csak nem azért, hogy egyedül éljem fel az isteni áldást? nem, testérem, mi mind egy atyának fiai vagyunk, testvérek, segítenünk kell egymást! Közben Milen elkészítette az ételt, és szerényen megvacsoráztak, és az édes álom vette őket ölelésébe. – Milen álmában Ljubicát látta keservesen sírva, balszerencséjét panaszolva, és ez úgy szíven ütötte, hogy testét elöntötte a verejték.

Kora reggel az égszínkéék levegő már telve volt a kürtök, pásztordudák és furulyák hangjaival; Milen fogta a hangos pásztordudáját, kiengedte nyáját, futott a partra, hogy átadja Bratoljubnak; gyorsán átevezett a folyón, megállt a kedvenc ligetkében, kedvesét keresve kiáltott, hívogatta, de nem kapott választ; hol vagy kedvesem? sokára halasztod örömről - és nyugtalanul leheveredett a forrásnál, ahol sokszor pihent kedvese ölelésében; búsulva várt, és még sokáig vesztegette így idejét.

Radan Bogdánal együtt ment ki üdvözölni a szent természetet, túlcsoorduló érzésekkel örült a hajnal első sugarainak, amiket a városban ezelőtt nem látott. Ó, csodálatos természet, kiáltott, milyen gyönyörű vagy tiszta szentségedben, üdvözöllek titeket, zöld halmok és völgyek, titeket, csobogó patakocskák, és titeket, ártatlanul csivitelő madárkák; dalotok minden zenénél jobb; - ó, érzem a természet rejtett erejét, körülölel a tisztaság levegőjével és végtelen örömeivel, ismeretlen láng gyúl szívemben, és szétterjed egész valómban. Édes állapot! minden elbájol, mindennek örülök, mindenre csodálkozom, minden szabadságot ad gondolataimnak és boldogságot; rabságom béklyói eltűntek, szívem örömmel telve; szemeimből a feltörő öröm könnyei hullanak! – Minden élőlény békében és boldogságban él itt! becsületes emberek! ti szabadon ízeleitek a természet örömeit, az éjszaka jótékony árnyaival távol tartja tőletek az emberi kegyetlenséget; és a városokban? – ó, túl gyorsan meglátja az ember a

nappalt és vele kínozóját; - ó, itt emberek élnek, a városokban pedig csak érzéketlen állatok! a jóságos álom csak a földművesek és a pásztorok házaiban honol, sem a gonosztevők fülsértő rikácsolása, sem a borzalmas rémségei az irigységnek, árulásnak vagy bosszúnak, sem a kapkodó ármánykodása a kapzsiságnak és önzésnek, rágalomnak és fősვნყségnek őket itt soha el nem érik, nekik örökké megmarad a tisztaság és a béke. Mikor itt az édes csend honol, akkor a fényűző városokban az uralkodó gonoszság nyilait hegyezi, halálos mérget készít, és megkeresi áldozatait; szóval a városokban szűk az embernek a világ; ember embernek kígyó, ellenség és farkas; de itt mindenkinek jut hely, itt barátok élnek, testvérek; - ó, irtózom tőletek, üres városok, én itt lelek nyugalomra; testvérem, én itt akarok élni s meghalni veled, mert az életet te békében és fájdalom nélkül éled meg! – Így beszélt Radan, az öröm és a vidámság ragyogta be becsületes tekintetét, megölelte a jámbor Bogdánt, s lassú léptekkel mentek vissza az immár közös házba. –

De mit csinál szegény Milen? – Bement a ligetbe, de nem találta ott Ljubicát; körbenézett, és ó fájdalom, neveik le lettek kaparva a bükkfa kérgéből, ahova Milen véste; ó Istenem! kiáltott fel, milyen szerencsétlenség történt itt? ó csak Ljubicának ne essen baja! de miért nincs itt? Milen elgondolkodott, nem értette a baljós jeleket; hirtelen zörgést hallott a bokorból, örömmel felugrott, ó, itt van ő: de kedvese helyett a nevető Lukán állt előtte, s ezt kérdezte: mit keresel itt Milen? Ljubicát várod? Ó testvérem! Sajnálak, hogy várod még, - ő már nem a tiéd, többé nem szeret már: önmagától mondott igent, önmagától adta oda kezét, megtetszett neki a nyájam - gazdag akar lenni; tegnap itt volt, saját kezével kaparta le a bükkfáról a neveket, megtagadott, mondván: így tűnjön el az első esztelen fellángolásom, így tűnjön el bolond szerelmünk, ahogy a kéreg tűnik el erről a varázslatos bükkről; gyűlölöm korábbi magamat, most törölöm ki az emléket szívemből; - ekkor karjaimba jött, s szólt: tiéd vagyok szívvel-lélekkel, nem akarom többé a már idegen Milent látni; sajnálak testvérem, de mit lehet tenni? Ő szabad, s most már az enyém. - Mint villámtól sújtott rogyott Milen a földre, szédült, érzések nélkül vívódott önmagával, és felemelte haldokló tekintetét: Ő te hitszegő! hol vannak az édes szavaid, ígéreteid, esküd? – Az égre esküszöm, szeretlek, még ha hűtlen is vagy, esküszöm az égre és a földre, hogy soha többé nem nézek egy leányra sem, csak utánad vágyakozva, téged foglak szeretni, még ha nem is látom többé szemeidet.

Ezeket nem mondta, hanem zokogta, a földre vetette magát, és nehéz sóhajokkal, némán nézett a valamikor annyira csodálatos helyre.

Lukán látta Milen bánatát, s felemelte őt ezekkel a szavakkal: testérem, őszintén sajnállak, - de kérlek, ne tetézd bajodat, hogy itt vagy, menj békével, átviszlek a túlsó partra, - ott megtalálod boldogságod, találsz majd egy hűségesebb leányt; felejtsd el, átkozd el ezt a ligetet, és soha ne térj vissza az árulás helyére, ahol csak keserítetd szívedet. – Kézen fogta, beültette a csónakba, és átvitte a folyó túloldalára, és megnevette, és ott-hagyta aléltnan.

Milen összezavarodva, mintha nehéz álomból kelt volna, nem értette, mi történt vele; - iszonyatosan vert a szíve, nehéz sóhajok törtek fel melléből; de kis idő múlva elapadtak könnyei, megnyugodott, s elnyújtózott a földön; ej, te csalfa! – mondta - megtörted az esküt, ó, milyen rövid volt boldogságom! Milyen szomorú voltál még nemrég, mikor anyád Lukánnak ígért. – Ő inkább meghaltam volna azelőtt, mielőtt először láttam őt a nagy hársfa alatt, mielőtt először omlott karjaimba; ó szerencsétlen nap, mikor meg-láttam, és még rosszabb nap, mely engem a ligetbe hozott; ó csalfa! te a leghűségesebb szívet el tudtad cserélni a nyájra; de nyugalom, felesleges siratnom a

hűtlent; elfordulok tőled, meggyűlölöm gazdagsá-godat, meggyűlöllek téged és a ravasz Lukánodat; legyél, legyél boldog, felejts el, ha tudsz; boldog leszek, ha folyton kísérteni fog a bűnöd. Egészen megszállta a bánat, és többé a hűtlentről egy szót sem ejtett.

A bánatos Milent nem vidámította többé barátai vidám éneke, ismét búsan kószált a korábbi partokon, magányosan sötét keserűségében; és bár elfordult a szerelemre méltatlan hitszegőjétől, a hűtlen áruló gyönyörű arcát mégse tudta kiűzni nehéz gondolataiból; gyakran kiment a magas partokra, és onnan folyton a végzetes túloldalt nézte, ahová lelke békéje volt eltemetve; és mindig még komorabb lett, mert folyton Lukán nyáját látta a széles zöld mezőkön; ő átkozott nyáj! - mondta, te elvetted, elloptad az életemet, de vagy az elviselhetetlen szomorúságom okozója! Így csavargott három napig, kenyeret sem evett, vizet sem ivott, és mint eszement, maga sem tudta, mit csinál. -

(Folytatása következik)
Fordította: Giricz Viktor

Szeptember

04. A pécsi Nemzetiségi Hagyományörző Fesztívál keretein belül sor került a pécsi Ruszin Hagyományörző Fesztiválra. Csehily József, a PRNÖ elnökének köszöntője után Plakátkiállítást, Becze Mihály hímezéseit és a hucul népviselet bemutatóját csodálhatta meg a számos résztvevő és vendég. A rendezvényt a helyben főzött hagyományos ruszin ételek és sütemények kóstolója zárta.

09. A Fővárosi, Józsefvárosi és Terézvárosi Ruszin Nemzetiségi Önkormányzatok szervezésében a Rózsák terei görögkatolikus templomban Szent Liturgiát tartottak az idei Kisboldogasszony ünnep alkalmából, majd Ave Maria címmel zenei előadás, majd fogadás következett.

17. Budajenőn megrendezték a Nemzetiségi Gasztronómiai Bemutatót, illetve a Szület- és Bor-ünnepet. Az ünnepség élelmiszer-kiállítással kezdődött a Magtárban és kertben. A vendégeket Budai István polgármester köszöntötte, majd a kiállítást Soltész Miklós államtitkár nyitotta meg. Az Országos Ruszin Önkormányzatot Kramarenko Viktor képviselte. A

rendezvényen nagy sikert aratott Szónoczky János, Mária és Mihály pálinka és méz termékeinek kóstolóval egybekötött bemutatója, valamint a MROSZ és a RUKE mesterszakács csapata - Szilcer-Likovics Olga, Szűcs-Vorinka Irén, Tivadar Anasztázia, Ecsedi-Pap Renáta és Polánszkiné Nádas Ildikó - által elkészített ételek és édességek.

22. Az Udvari István Magyarországi Ruszinok Könyvtára rendezvényt tartott az Országos Idegennyelvű Könyvtárban Ruszin irodalmi törekvések régen és napjainkban Magyarországon és más ruszin lakta területen. Szótárírási törekvések Csopey László születésének 165. évfordulója alkalmából címmel. Papp Anna Mária, az Országos Idegennyelvű Könyvtár főigazgatója megnyitotta a rendezvényt. Majd Polánszkiné Nádas Ildikó, az Udvari István Magyarországi Ruszinok Könyvtárának vezetőjének bevezetője után előadásokra és kerekasztal-beszélgetésre került sor.

Október

2. Az Egri Ruszin Nemzetiségi Önkormányzat

Ruszin Estet rendezett az Egri Kulacs Csárda különtermében. A népes számú ünneplő közösséget Trombitás Béla, az Egri RNÖ elnöke köszöntötte, majd a ruszin néphagyomány gyöngyszemeiből összeállított zenés-énekes műsor következett Duliskovits Sándor előadásában. Az est baráti beszélgetéssel és vacsorával ért véget. A rendezvényt megtisztelte jelenlétével Giricz Vera, az Országgyűlés ruszin nemzetiségi szószólója és Kramarenko Viktor, az ORÖ elnöke.

5-7. Az Országos Nemzetiségi Önkormányzatok Szövetsége kihelyezett ülést tartott Gyulán, az Országos Ruszin Önkormányzatot Kramarenko Viktor elnök képviselte.

13. A Pécsi RNÖ szervezésében Ruszinok rutén szemmel, Anya-Fia címmel kiállítás nyílt a Pécsi Nemzetiségi Iroda kiállító termében. A kiállításon Hajdú Hajnalka és Gyöngyösi Ferenc műveiben gyönyörködhetek a látogatók. A tárlatot dr. Barthó Loránd, a Mecseki fotóklub tagja nyitotta meg, fellépett a Pécs Város Mazsorett Együttese, Székely László Kazinczy-ermes előadóművész, Gyöngyösi Ferenc gitárművész.

15. Az Országos Roma Sportközpont szervezésében megrendezték a „Nagy Ho-Ho” Nemzetiségi Horgász Versenyt a Maconkai-víztározónál. A ruszin színeket Kramarenko Viktor, Gyabronka Attila és Holló István képviselte. A csapatot a versenyben nyújtott teljesítményért Fair play-díjjal jutalmazták.

16. Megtartották Sajópálfalán a kegykép visszahozatalának ünnepére megtartott zárandokbúcsút. Erre az alkalomra gyalogos zárandoklatot szerveznek évek óta Miskolc-Görömbölyről Sajópálfalára, amely az idén sem maradt el. A zárandoklat a Mária út vonalán haladtak, és Miskolcon az útba eső templomokba tértek be egy-egy imára, tanúságtételre. Ezt követően Szirmabesenyőn keresztül Sajóvamos érintésével érkeztek meg a zárandokok Sajópálfalára.

16. A Magyar Királyi Koronaörök Egyesülete megalapításának 30. évfordulójának emlékünnepeket tartottak a Budavári Polgármesteri Hivatal aulájában. Az ünneplő közönséget Woth Imre, az egyesület elnöke

köszöntötte, és összefoglalta az elmúlt időszakot, valamint bemutatták azt a diszteritót, amely az Aranyvonat Szent Jobb ereklyetartóját díszíti. Woth Imre elnök úr megköszönte a ruszin nemzetiségi önkormányzatok támogatását a diszteritó elkészítésében. A hazai ruszin közösséget a rendezvényen Giricz Vera, az Országgyűlés ruszin nemzetiségi szószólója és Kramarenko Viktor, az ORÖ elnöke képviselte.

20. Pécsen, a Patacsi Művelődési Házban a Pécsi Ruszin Nemzetiségi Önkormányzat megtartotta a hagyományos Fiatal Ruszin Virtuózok rendezvényét. A műsorban Lebeda Emili, Horváth Dóra és Polgár Benjamin zongorán, Gyöngyösi Ferenc gitáron játszott.

22. Az Udvari István Magyarországi Ruszinok Könyvtára Kárpátalja pedagógiája, közlekedése – Ruszin vonatkozásai témában rendezvényt szervezett az Országos Idegennyelvű Könyvtárban. Papp Anna Mária, az Országos főigazgatója megnyitója után Polánszkiné Nádas Ildikó, az Udvari István Magyarországi Ruszinok Könyvtárának vezetőjének bevezetője után előadásokra és baráti beszélgetésre került sor.

29. A MROSZ, a B-A-Z Megyei Területi és a Miskolc MJV Ruszin Nemzetiségi Önkormányzatok ünnepséget tartottak Miniszterelnökség NEMZ-BER-20-0404 és NBER-KP-1-2021/1-000222 pályázatának támogatásával megújult Ruszin Pince Emlékhelyen. A Ruszin himnusz és Szónoczkai Mária, a B-A-Z Megyei Területi és a Miskolc MJV RNÖ elnökének köszöntője után a megszentelést Galambvári Péter, a Görömbölyi Görögkatolikus Egyházközség paróchusa végezte el. Ezután rövid zenészműsort hallhatott a szép számmal megjelent közönség. Az ünnepséget szeretetfogadás zárta. A rendezvényt megtisztelte jelenlétével Giricz Vera, az Országgyűlés ruszin nemzetiségi szószólója és Kramarenko Viktor, az ORÖ elnöke.

Выдає Вседержавное Русинське Самосправованя / Kiadja az Országos Ruszin Önkormányzat

Отвітаєльний видаватель: Віктор Крамаренко / Felelős kiadó: Kramarenko Viktor

Члены редакції: Віктор Гіріц – главный редактор, Др. Михаил Капраль – редактор, Янош Мигаль Соноцький – редактор, Андрій Манайло – уміський редактор, Ірина Сюч-Ворінка – секретарь.

Выдания нашої новинки пудпорує Уряд Мадярицины.

A szerkesztőbizottság tagjai: Giricz Viktor – főszerkesztő, Dr. Káprály Mihály – szerkesztő, Szónoczkai János Mihály – szerkesztő, Manajló András – művészeti szerkesztő, Szűcs-Vorinka Irén – szerkesztő-ségi titkár.

Lapunk kiadásának támogatója Magyarország Kormánya.

A szerkesztőség elérhetőségei: Cím: 1147 Budapest, Gyarmat u. 85/b. Tel./Fax: (06-1) 468-2636 <http://ruszin.com> E-mail: ruszin.onkormanyzat@gmail.com ISSN: 1785-1149 Kivitelezési munkálatok: Croatica Nonprofit Kft. A lapban megjelent cikkek felhasználása kizárólag a „Ruszin Világ”-ra való hivatkozással lehetséges.